

12.10.2022

РМ № 8. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА. ТЕМА, МЕТА ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ.

Виокремлюють так основні, найбільш поширені в ораторській практиці функції (мети) публічних виступів:

1. Повідомити певну інформацію.
Таку промову називають інформаційною. Інформаційний жанр використовують у науковій доповіді, повідомленні, лекції перед студентами, монолозі вчителя при поясненні, у розповіді про який-небудь випадок або при описі певного явища, у відповіді учня на уроці. Інструкція, оголошення про подію також належать до інформаційних виступів.
2. Дотримати загальноприйнятий ритуал, протокол, етикет.
У цьому випадку можна говорити про протокольно-етикетний виступ: вітання офіційної делегації, офіційне привітання ювіляра, вступне слово перед певним офіційним заходом, виступ з оцінкою здобутків людини чи організації (похвальна промова), промова на траурному мітингу, офіційний тост тощо.
3. Розважити людей.
У такому випадку матимемо розважальний виступ. Такими є, наприклад, більшість неофіційних тостів, промови на банкетах, розповіді про кумедні випадки, смішні історії з життя тощо.
4. Переконати.
Переконувальна промова покликана показати правильність позиції оратора, закріпити чи змінити думку аудиторії щодо цього питання. Типові випадки переконувальних виступів — виступи в наукових, політичних дискусіях, передвиборчі, агітаційні, рекламні виступи.
5. Закликати до виконання певної дії.
Тут домінує заклик до виконання певних дій. До таких промов належать деякі мітингові промови (За Й. Стерніним).

Завдання 1 – усно. Дайте відповідь на питання

- 1 Перерахуйте основні види публічних промов за метою. Поясніть відмінність між ними, наведіть приклади.
- 2 Чому перед виступом важливо гарно сформулювати тему?
- 3 Як слід обирати назву промови?
- 4 Яких вимог слід дотримуватись, формулюючи тему промови?
- 5 Як слід працювати з джерелами інформації?

Завдання 2 - письмово. Дослідження-аналіз. Визначте об'єм поняття для запропонованих тем для виступів. Доберіть назву тем для порушених проблем.

1. Спорт.
2. Сучасна музика.
3. Засоби розбагатіти.
4. Політика.

5. Викладачі.
6. Алкоголь.
7. Товари народного вжитку.
8. Стан науки.

Завдання 3 - письмово. Творче моделювання. Складіть речення з поданими нижче висловами.

Почну з; тепер щодо; і, нарешті, стосовно; тепер звернімося до; варто відзначити, що; на завершення; по-перше.*

Завдання 4 - письмово. Комунікативно-творчий практикум. Придумайте початок виступу до такого завершення. Визначте тему та мету промови.

1. Правильно кажуть у народі: «Людським словам вір наполовину».
2. Я думаю, що на прикладі цієї історії ми всі переконалися ще раз у правильності народної мудрості: «Слово — срібло, мовчання — золото».
3. Тож, як кажуть: «Хто не прохає, той не має».
4. Цей випадок ще раз змушує задуматися над мудрістю нашого народу, який говорив: «Спершу подумай, а потім скажи».
5. І як висновок наведу народну мудрість: «Співати добре разом, а говорити — окремо».

Завдання 5 - письмово. Дослідження-трансформація. Трансформуйте поданий цитатний план у складний план, а потім — у простий.

Тема: «Правовий статус дитини в Україні».

План: «Громадянство — це структурний елемент правового статусу дитини, який розкриває головний зміст зв'язку людини і держави, взаємовідносин громадянина з державою й суспільством».

«Принципи правового статусу дитини — це основоположні засади, керівні ідеї, які проголошуються і охороняються державою, покладені в основу здійснення прав, свобод і обов'язків дитини».

«Існує безліч міжнародних конвенцій та державних документів щодо захисту дітей».

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Підготуйте докладний запис виступу за темою «Комунікативні табу». Потім складіть тези до свого виступу та розробіть докладний план.